

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

ТЕМА 4: ЮРИДИЧНІ ОСОБИ ЯК УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Мета практичного заняття: засвоєння, поглиблення та закріплення знань про юридичних осіб, їх поняття, ознаки, види, правовий статус, порядок створення та державної реєстрації, порядок та способи припинення, особливості правового статусу окремих видів юридичних осіб, а також опанування особливостей участі публічно-правових утворень у цивільних правовідносинах.

Питання для обговорення

1. Поняття та ознаки юридичної особи.
2. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи. Ліцензування діяльності юридичних осіб.
3. Класифікація юридичних осіб.
4. Порядок створення та державної реєстрації юридичної особи.
5. Особливості правового статусу філій та представництв юридичної особи.
6. Порядок та способи припинення юридичних осіб.
7. Господарські товариства як окремі види юридичних осіб: поняття, види, порядок створення та припинення, органи управління, цивільно-правова відповідальність.
8. Особливості правового положення кооперативу.

Основні терміни і поняття

Юридична особа, організаційна єдність юридичної особи, майнова відокремленість юридичної особи, цивільна правосуб'єктність юридичної особи, деліктоздатність юридичної особи, юридична особа публічного права, юридична особа приватного права, комерційна юридична особа; некомерційна юридична особа; державна, комунальна, приватна юридична особа; госпрозрахункова та бюджетна юридична особа; юридична особа корпоративного типу; юридична особа унітарного типу; організаційно-правова форма юридичної особи; підприємство, установа, господарське товариство; акція, акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю; товариство з додатковою відповідальністю, повне товариство; командитне товариство, кооператив; розпорядчий, дозвільний, нормативно-явочний та договірний способи створення юридичної особи; статут, засновницький договір, установчий акт; статутний капітал юридичної особи; державна реєстрація юридичної особи; Єдиний державний реєстр підприємств і організацій України; філія юридичної особи; представництво юридичної особи; реорганізація юридичної особи, злиття, приєднання, поділ, виділення та перетворення юридичної особи; ліквідація юридичної особи, правонаступництво.

Завдання

1. *З посиланням на норми чинного законодавства зробити порівняльну таблицю таких юридичних категорій:*

- 1) правосуб'єктність юридичної особи та правосуб'єктність фізичної особи;
- 2) правовий статус акціонерного товариства та товариства з обмеженою відповідальністю;
- 3) види установчих документів юридичної особи;
- 4) правовий статус повного товариства та командитного товариства.

2. *З посиланням на норми чинного законодавства накреслити схеми:*

- 1) порядок державної реєстрації створення юридичної особи;
- 2) особливості форм реорганізації юридичних осіб;
- 3) порядок ліквідації юридичної особи;
- 4) особливості видів юридичних осіб.

Тематика презентацій

1. Некомерційні організації як суб'єкти цивільного права.
2. Церква та релігійні організації як суб'єкти цивільного права.
3. Правове положення господарських товариств як комерційних організацій.
4. Особливості цивільно-правового положення установ як учасників цивільних правовідносин.
5. Порядок та способи ліквідації юридичної особи.
6. Підстави і порядок визнання юридичної особи банкрутом.

ТЕМА 5: ДЕРЖАВА ТА ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ УТВОРЕННЯ ЯК УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Питання для обговорення

1. Поняття та ознаки держави як суб'єкта цивільних правовідносин.
2. Особливості участі територіальних громад у цивільних правовідносинах.
3. Цивільна правосуб'єктність публічно-правових утворень.
4. Форми участі публічно-правових утворень у цивільних відносинах.

Основні терміни і поняття

Держава, державний суверенітет, державні органи, реквізиція, конфіскація, територіальна громада, Автономна Республіка Крим, публічно-правове утворення, органи місцевого самоврядування, правосуб'єктність публічно-правових утворень, загальна правосуб'єктність, спеціальна правосуб'єктність, безпосередня участь публічно-правових утворень у цивільних відносинах, опосередкована участь публічно-правових утворень у цивільних відносинах.

Завдання

1. Визначте відмінності таких юридичних категорій:

- 1) реквізиція, конфіскація та націоналізація;
- 2) правосуб'єктність публічно-правових утворень, юридичних та фізичних осіб;
- 3) юридичні особи публічного права та юридичні особи приватного права.

2. З посиланням на норми чинного законодавства скласти ситуаційні кейси (навести приклади) цивільно-правових відносин за участю:

- 1) держави Україна;
- 2) територіальної громади міста Запоріжжя (або іншої на ваш вибір);
- 3) Автономної Республіки Крим.

Тематика презентацій

1. Участь держави у зовнішньоекономічних відносинах.
2. Територіальні громади сіл, селищ, міст як учасники цивільних відносин.
3. Іноземні держави як учасники цивільних відносин.
4. Цивільно-правовий статус Автономної Республіки Крим.